

A woman with short blonde hair, wearing a dark blue uniform with yellow accents, is talking on a mobile phone. She is standing in what appears to be a hospital or care facility, with large windows and a railing visible in the background. The image is framed by a white, torn-paper-like border.

Referentieverpleegkundige in de stoma- en (in)continentiezorg

Ria Swerts
27 10 2011



Het belang van de referentieverpleegkundige in de stoma- en (in)continentiezorg in de thuiszorg



Manier van werken in de thuiszorg/eigenheid thuiszorg

- Nood aan ondersteuning van gespecialiseerde collega's (referentieverpleegkundigen)
- Wijkverpleging (verschillende ziektebeelden op een ronde)
- Spreiding van patiënten over de regio
- Autonome professional in een gestructureerd team
- Samenwerken met vele professionele hulpverleners
 - Verschillende artsen en specialisten (voorschrift)
 - Andere hulpverleners
- Samenwerken met patiënt en mantelzorgers
 - Verpleegkundige is gast bij de patiënt



Samenwerken met patiënt/mantelzorg^{*}

- Patiënt staat centraal
- Autonomie van de patiënt
- Vertrouwensband met de patiënt en mantelzorgers
- Respect voor de patiënt
- Participatie door de patiënt/familie/omgeving
- (gedeeltelijke) zelfzorg krijgt centrale plaats
- Menswaardige zorg

^{*}de rol van thuisverpleegkundigen vandaag en morgen



Zorgen

- Hygiënische zorg, inspuiting, verband, sondages...
- Meer en meer verpleegtechnische zorgen
 - Voedingspompen, spuitaanrijver, port-a-cath, peritoneale dialyse, infuustherapie, ...



Taak referentieverpleegkundige

- Expertise in bepaald vakdomein, kennis up-to-date houden
 - Interne en externe vormingen en intervisies
 - Training on the job
- Kennis vertalen naar thuissituatie
- Ondersteunen collega's, niet overnemen
- Begeleiden en instrueren collega's, patiënten, mantelzorgers



Referentiedomeinen

- Palliatieve
- Mobiliteit
- Diabetes
- Wondzorg
- Psychiatrie
- Psycho-geriatrie
- (In)continentie en stomazorg



Instream (stoma)patiënten

- Vanuit ziekenhuis
 - Na operatie (aanleggen stoma)
 - Na ziekte (met bestaande stoma)
- Vanuit thuissituatie
 - Bij stomaproblemen na zelfzorg
 - Zorgafhankelijkheid tgv medische oorzaken, ziekte



Ontslagvoorbereiding nieuwe stomadragers vanuit ziekenhuis

- Vanuit ZH: stomaverpleegkundige/afdeling/sociale dienst
- Gekende patiënten: ziekenhuisproject
- Voorbereiden thuissituatie (uitleenmateriaal, PAS, ondersteuning huishouden/maaltijden, stomamateriaal, draagkracht mantelzorg...)
- Indien nodig zorg aanleren door thuisverpleegkundige in het ziekenhuis
- Info voor huisarts - thuisverpleegkundige
 - Boekje 'stomawelzijn' VLAS, ontslagformulier



Start van de zorg

- Inschatten van de zorgbehoefte
 - Uitvoeren van de zorg, anamnese, KATZ-score, medicatiegebruik
- Afstemmen zorgvraag en zorgaanbod
 - Overleg patiënt/mantelzorgers
 - Overleg interdisciplinair, referentieverpleegkundige
 - Overleg multidisciplinair (arts, kinesist, bandagist, apotheek, diëtiste,...)
 - Huisarts is spilfiguur
- Totaalzorg door verpleegkundige!
 - Toiletzorg, Pijnproblemen, Medicatiebeleid,...
- Zorg voor patiënt en mantelzorger



(in)continentie

- Opsporen
- Bespreekbaar maken
- Doorverwijzen naar en overleg met de arts
 - aanpak van incontinentie = droog denken
- Begeleiden tijdens de behandeling



Incontinentiemateriaal

- Tijdens behandeling of indien geen behandeling mogelijk is
- Uitgebreid gamma
 - Op maat, individueel advies, gratis stalen
- Verkoop door WGK, verpleegkundige
- Samenwerking Thuiszorgwinkel



Stomazorg in de thuiszorg

- Werken met materiaal van verschillende firma's
 - Vaak wordt keuze gemaakt in ziekenhuis
 - Aanpassen indien nodig
- Patiënt en familie begeleiden in de thuissituatie
 - Geruststellen
 - Omgaan met de stoma in het dagelijks leven
 - Ondersteunen van de (stoma)zorg
 - Stimuleren zelfzorg (patiënt/mantelzorger)
- Belang van zelfhulpgroep



Wat betekent 'naar huis gaan'?

- Terug naar vertrouwde omgeving
- Weg uit 'veilige ziekenhuisomgeving'
- Bereikbaarheid hulpverleners?
- Continue ondersteuning ?
 - wat in probleemsituaties?
- Vragen ivm voeding (dieetdienst)
- Kan ik terug bewegen, in de tuin werken, huishouden doen...?
- Relatie met partner, samen leven, samen in 1 bed slapen (met stomazakje), seksualiteit
- Sociale contacten: stoma bespreekbaar maken?
- Uitstappen/vakantie
- Terug aan het werk met een stoma?
- Wat indien er problemen zijn?
-



Stomazorg thuis

- Omgaan met materiaal: nodige materiaal, verkrijgbaarheid, gebruik materiaal, terugbetalingen, voorraad (hamsteren)
- Tijdstip en plaats van verzorging
- Houding tijdens de zorg
- Ondersteunende folders
- Omgaan met dringende situaties



Dringende situaties

- Directe opvang
 - Permanentie 24u/24u
 - Beschikbaarheid continuïteitsteam
- Aanpak van het probleem



Aanpak stomaproblemen

- Referentieverpleegkundige
 - Oorzaak van het probleem?
 - Materiaal, verzorging, lichamelijk....
 - Psychisch? Emotioneel?
 - Vaak eenvoudige problemen: probleemoplossers
 - Inco- en stomabox
- Domeincoördinator (stage ziekenhuis)
- Firma's/bandagisten: stalen, productinformatie
- Stomaverpleegkundigen in ziekenhuis
 - Consultatie
 - Werken met foto's
- Huisarts is spilfiguur



Info bij opname in ziekenhuis

- Dossier
- SAMPC-model
 - Somatisch
 - Algemeen dagelijks functioneren
 - Maatschappelijk functioneren/mantelzorg
 - Psychisch functioneren
 - Communicatie



Leven met een stoma

- ‘Leven’
- ‘Het leven boven de ziekte uittillen’*

* Prof. Dr. Mieke Grypdonck



Dank voor uw aandacht